

Almanach

för Året
Efter Frälsarens Christi Födelse,

I 805.

Till GÖTHEBORGS Horizont,
Eller 57 grad. 42 min. Pol-högd, och $24\frac{1}{2}$ tids
minuters Meridian-skilnad Väster om
Stockholms Observatorium.

Efter Hans Kongl. Maj:ts
Nådigste Stadgande utgifwen

Af Desz Wetenskaps - Academie.

Mån-Förindrkelser.
d. 15 Jan. och d. 11 Jul.



STOCKHOLM,
Tryckt hos JOHAN PEHR LINDBH.

Exempl. säljes häftadt och skurit för 184 r. Bankomynt.

Tafla, som visar Bankomyntets förhållande til Riksgäldssedlarne:

Banco Mynt.	gör i Riksä. Sedlar.			Banco Mynt.	gör i Riksg. Sedlar.				
Ad	S	Rfl	Ad	S	Rfl	Ad	S	Rfl	
1	1	1	1	4	6
2	2	..	3	5	7	24	..
4	6	6	9
6	9	7	10	24	..
8	1	8	12
10	13	9	13	24	..
1	16	10	15
2	3	15	22	24	..
3	4	20	30
4	6	30	45
5	7	6	40	..	60
6	9	50	75
7	10	6	60	..	90
8	12	..	70	..	105
9	13	6	80	..	120
10	15	..	90	..	135
11	16	6	100	..	150
12	18	..	200	..	300
13	19	6	300	..	450
14	21	..	400	..	600
15	22	6	500	..	750
16	24	..	600	..	900
24	36	..	700	..	1050
32	1	..	800	..	1200
40	12	..	900	..	1350
1	24	..	1000	..	1500
2	3	..	2000	..	3000
3	4	24	..	3000	..	4500	..

Nön och beprövadt medel att under våtare årgångar genom Nötk af Wäxtåminnen förbättra och försäkra utsädet;

af

ELOF WÄSTRÖM.

Relen och föga gör sig kommen höstbrådd, fall Vår eller en widrig försommar med ömnigt rågn och fallare windar, måste åstadkomma hvad årfarenhet om Sveriges klimat bestyrker, att höst-såden winner en trdg och sen, knappt någon rätt mognad på åkern. Infaller starkt och flödande rågn omkring medlet af Juliis månad, lägger sig såden och berövas rörelsen genom windarne. Om den därigenom icke aldeles mälar, hifver mislet, groningens försia föda, likväl skämt åfwen som den i tornen inneslutne lusten. Rågen af ett sådant utsäde kan väl idpa an, tv groningekratten förloras icke på åkren annorlunda än genom ansljutning, men den kommer icke längre än i et eller annat slad. Den dör ut och vår Almoge tillräknar Mask orsaken. Aldeles sant, att nämnde häriare icke sonar svag och utdbende höstbrådd, men rätta o'saken gömer sig i Grössådens släta bestaffenhet. Sådan råg fås lifvål

likväl nog allmänt. Den lade grunden till 1771 och 1783 års förstående misväxt. Den sades med lika bestaffenhet förleden årgång 1799. Om ikke April månads förträffeliga varma inträffat, hade aldrig med en svårare vår annat än allmän försödelse funnat påräknas.

Besynnerligt, då äldre hushållsfrisware intyga, huru hösttåd fördom icke utsättedes under våtare årgångar utan behörig gisning eller torkning, att samma högstnödiga förvaringsmedel skall i vårt tidehvarf sätta å fido. Flere funnige Män hafwa ömmat denna mindre kändedom eller rättare ovarsamhet i vår åkerstötsel. Ej endast påminnelser, utan förlitlige medel, hafwa blifvit gisne och anwiste, och till de sistnämnde hör i synnerhet följande:

1:o Soltorkning. Den är ganska god, men i rägnflödande årgångar ärnås sällan någon dag med rätt werksam solvarma. Om den ärhälles, hör Såden ingalunda ligga på marken, utan täcken hängas på stolpar hållt emot en hvitlimmad vägg, hvartmedelst luft och än mera solstrålarna verka ned fördbubblad kraft. Quantum kan då winnas torrt allt efter tillgång på täcken, och törningen förkräftas med heqwämlighet.

2:o Torkning på Ria. Hvilken måste icke års känna dess företräde för flere andre medel, och huru begårlig är icke Finnlands så kallade torra Wasa-tåg till utsäde. Men en sådan tillgång är endast de förmögnares. Vår Allmoge mågtar icke harken att bygga Rior eller köpa ritorr Såd. Tåg får iåmwäl om Ritorning århindra, att den ofta kan mislyckas till utsäde, dels genom illa afpassad varma, dels ännu mera genom illa vald Såd. Den duger minst i våta år at hämta af Lersjörd, och bewis skola råttnu anfdras.

3:o Torkning innom hus och i Ugn. Den förra fordrar mycken både tid och wed. Den blifwer i werkan och utslaget fdga tillräckelig. Den sistnämnde sämst af alla medel, dels genom vådan af lätt förbränning, dels genom det ringa quantum, som medelst denna torkning kan winnas.

4:o Kamereraren Herr Petter Wälström hyste förtroende för et nog beqwämt och lätt torknings- sätt; sådant nemligen: att under omstjelyte kar eller störe käril eld underhölls af hvarjehanda ämnen med inblandad Tjära eller Beck, hvaraf röken uppdrefs genom sät och laggar, ofwanliggande Såden till gagns. Femn förbättring winnes med säkerhet genom detta medel, som med- gifver

gifwer en beqwāmlig omrörning. Det hbr varā
goot fbr dem, som hafwa ondt om med och tarfwa
mindre quanum utsåde.

5:0 Torkning på Vörte eller Badstufwa. All-
deles god med rått aspažad varma, men denne
är nog grannlaga att århålla. Åt utsådet illa
valdt, winnes fbrbränning i mästa kornen, ingen
lämpelig torkning, och en sådan werkun har vår
Allmoge sielf ofta årsarit. Den skyr fbrdenstugg
Badstufwan helt och hållt och har öfvergifvit
Förfäders kunniga råd. Sär sin råda Såd i den
sura jorden och lämnar utgången till hwad öde
som hållst.

Då jag understår et forbättringssätt, som
jag i några och tjugu år med största framgång
och fördel nyttjat, genom hvilket jag, icke någon-
sin haft af nöden om våren uppå et endaste
flyte af höst-åfren, är ingalunda min mening,
att samma medel kan endast vara mig kunnigt.
Icke heller med någon företrädesrätt framför andre
sätt, emedan mera kunnige och upplyste nog samt
torde hafwa et ännu bättre och beqwāmligare
torkningsätt bekant, utan jag får uppgiswa
detta sätt sasom myttjadt af m.g. Det står i nä-
gon slags gemenskap med nyß anfördé Badstufwas
torkning,

torkning, men hvarigenom utsådets forbättring
sökes och winnes icke blott genom varma, utan
fast mer genom rök af hvarjehanda nitrobsa och
alkalissa växter, som rått straxt skola benämñas.
Här får jag anföra de fbrdelar jag funnit med
samma forbättringssätt.

1:0 Att icke under detta torkningsätt någon
Sådens fbrbränning mädeligen kan hafva rum.

2:0 Att röken af nygnämnde Växter werkar
till den vattenbulna Sådens fbrbättring på tre-
faldigt sätt: Först i grund af den åtföljande
rämnare warman: sedan i grund af den genom-
trängands kraft rök i gemen tillhörer, hvilken,
som nog samt är bekant, twingar sig i hårla trå-
det, och här des mera på de lobsa och lissiga Sådes-
kornen: ändeligen i grund af rölkens saltaktiga
beständspartikler, hvilka så mycket tryggare kan på-
slås ingå och fästa sig med Sådeskornen, som jämväl
våra bekanta solida pundwaror antaga fina och
beskaffenhet efter de partiklar med hvilka de rölas.

3:0 Att en sålunda fbrbättrad Råg icke en
gång i fall väderlek legat 72 timmar i åkern
utan att synas uppe med sin bruna rigg.

(Slutet nästa år.)